

ZÁKUPSKÉ ROZHLÉDY

NEZÁVISLÝ OBČASNÍK

Číslo 5–6/2019
5,- Kč

Květen/Červen
2019

Vydává: KULTURA ZÁKUPY z.s., Kamenická 324, 471 23 Zákupy, IČ 22888942 ve spolupráci s muzeem EDUARDA HELDA při PVO s r.o. a místními občany jako občasník v Zákupích

Evidenční číslo ministerstva kultury: E21869

www.kulturazakupy.estranky.cz • www.karnevalove-zbozi-masky.cz • www.vf-studio.cz

Po přečtení nevyhazujte. Dejte přečíst sousedům.

Z HISTORIE ZÁKUPSKA DOBRANOV (DOBERN)

První písemná zmínka o Dobranovu, německy Dobern, je z roku 1352, kdy vznikl jako lánová obec kolem Ronovského potočka. V 15. století patřily dva lenní dvory v Dobranově k lipskému panství Berků z Dubé. Byli tu i manové – je znám Václav Dobranovský z Dobranova v letech 1534 až 1572, jehož náhrobek se zachoval na levé straně kostelní lodi. V první třetině 16. století získal Dobranov Zdislav Berka z Dubé. Zdejší kostel sv. Jiří je gotického původu a první zmínka o něm je z roku 1379, kdy

byl filiálním kostelem města Česká Lípa. Roku 1392 však zde vznikla fara a kostel se osamostatnil. Za podpory katolického majitele zákupského panství Zbyňka Berky byl v listopadu 1565 svolán do Dobranova sjezd katolických kněží. Předsedal mu nový pražský arcibiskup Antonín Brus z Mohelnice a sjezd byl brán jako demonstrace síly. Po třech kaplanských letech se roku 1574 stal místním farářem Valentin Frumald, jenž byl za přísnou katolickou správou farnosti jmenován proboštem kostela sv. Máří Magdalény v České Lípě. Za něho byl roku 1579 poprvé přestavěn dobranovský kostel. V roce 1599 zasáhla ves nejhorší epidemie moru, kdy zůstali naživu jen tři lidé. Mezi nimi byl i Valentin Frumald, který působil v Dobranově do roku 1610. Jeho zásluhou bylo také zřízení farní školy, kam docházely děti z Písečné (Pieznig), Bukovan (Bokwen), Svojkova (Schwoika), Plesa (Plessen), Malého Boru (Klein-Haida), Starého Šidlova (Altschiedel) a Vlčího dolu (Wolfsthal). Poslední velká epidemie moru zasáhla Dobranov roku 1680. Druhá přestavba kostela byla datována rokem 1700, za Anny Marie Františky, velkovévodkyně z Toskány. Dnes je barokní jednolodní obdélníkovou stavbou s obdélným presbytářem, nad kterým je postavena hranolovitá věž, k níž přiléhá sakristie. Hlavní vchod do budovy je ze západní strany, opačně než je věž. V současné době je kostel uzavřen a je ve zchátralém stavu.

Dobranov byl po celou svou existenci zemědělskou a ovocnářskou vesnicí bez řemeslné výroby. Část obyvatel dojížděla za prací do České Lípy, od roku 1898 do cihelny ve Staré Lípě.

Od roku 1850 byl Dobranov samostatnou obcí. V témže roce měl 530 obyvatel a o deset let později zde byla otevřena v nové budově škola, kam chodily děti i z Písečné, Vlčího dolu a Vítkova. V roce 1878 zde byl založen hasičský sbor.

Na počátku 20. století měla obec 548 obyvatel, z toho 32 sedláků a 11 chalupníků. Na rozdíl od předchozí doby, kdy se pěstovalo víno a chmel, po roce 1900 převládlo ovocnářství. Ovoce se prodávalo na trhu v České Lípě, ale větší díl se zpracovával na destiláty.

Významný podíl měl výkrm vepřů a kuřat a chov slepic na vejce. Zemědělství se odráželo i ve spolcích – Dobranov měl mimo spořitelního a záložního spolku, spolku hasičů a veteránů několik zemědělských svépomocných spolků – namátkou jmenujme zemědělsko-lesnické Kasino a Spolek pro nucené porážky. V kultuře se uplatnily školní podpůrný spolek, hudební a pěvecký spolek a vodní družstvo. V roce 1904 zde byla otevřena pošta.

Žilo zde prakticky stoprocentně německé obyvatelstvo, v roce 1945 se uvádí 122 domů a 600 obyvatel. Veškeré obyvatelstvo bylo vysídleno a prázdné domy

po Němcích dostali Češi. V roce 2001 zde bylo 303 obyvatel.

Po roce 1989 se stal Dobranov vzhledem k počtu obyvatel místem s největším rozmachem průmyslu na Českolipsku. Jakub Krofian zde založil rodinnou firmu Krofian CZ sro., která od roku 1999 vyrábí automatizované technologic-

ké celky a zařízení pro nejrůznější odvětví průmyslu. V roce 2017 otevřeli nově zrekonstruovanou halu za 7 milionů korun.

Směrem na Českou Lípou byla dále zbourána bývalá zemědělská velkovýkrmna. Na uvolněném místě vznikly v roce 2018 dvě nové výrobní haly, sloužící k výrobě komponentů pro automobilový průmysl. V jedné sídlí čínská firma Ning-

Fara v Dobranově,
dnes mateřská škola

bo Interier, jež rozjíždí výrobu hlavových a loketních opěrek (o EJA zažádala firma Ningbo Jingfeng). Ve druhé hale by korejská firma měla lisovat střešní izolace aut.

Zdroj: Wikipedia, vlastní archiv, poděkování patří za korekturu k historii
Ing. Jaroslavu Panáčkovi
Zdeněk Rydygr

Kostel sv. Jiří v Dobranově

CO MOŽNÁ NEVÍTE O ZÁKUPECH KLUB AKTIVNÍCH SENIORŮ ZÁKUPY, Z.S.

Město vyhlásilo dotační program v oblasti kultury na podporu celoroční činnosti, dále ne v malé míře podporuje sportovní aktivity, ale nějak se pozapomnělo, že je zde i kategorie občanů, kteří již nejsou schopni aktivně sportovat či připravovat kulturní akce ve městě. Zkrátka mládí vpřed a stáří stranou. Jak jinak si vysvětlit podmínky, které zohledňují mládež do 26 let (to už mnohdy jsou i matky a otcové dětí), ale žádná podmínka nezohledňuje seniory např. nad 60 či 65 let. V našem spolku je běžný věk kolem 70 let a i výše. Máme pořádat taneční zábavy? Máme pořádat pěvecká vystoupení? My se pouze chceme aktivně podílet na jiných akcích a hlavně se zapojit mezi ostatní seniory v kraji, pro které jiná města pořádají akce (ne ty typu – guláš pro půl okresu s pitím a tombolou) – například tajné výlety, sportovní hry pro senio-

ry, společenská setkání, poznávací zájezdy, zájezdy do divadla,....

Jsme ochotni se na nich podílet, ale nemáme sílu je sami organizovat, od toho snad má město kulturní komisi, která ovšem není mnohdy schopna ani akce ve městě zkoordinovat tak, aby se nepřekrývaly.

Vycházíme z toho, že obyvatelstvo stárne. V Zákupích žije v dnešní době téměř 20 % obyvatel starších 65 let. Aktivita starších osob, včetně aktivity po dosažení důchodového věku by se mohla orientovat mimo jiné také na pomoc mezi důchodci navzájem a tím nebýt přítěží pro mladou generaci. Proto potřebujeme zdravé seniory a podporu jejich činnosti. Chceme zároveň šířit osvětu ohledně sociální a zdravotní péče a dalších možností pro seniory. Ne každý si umí vyhledat informace na internetu a správně vyhodnotit stávající situaci.

Požádáme o dotaci, neboť potřebujeme prostředky na účast na krajských sportovních hrách seniorů, potřebujeme si nechat vyrobit trička s názvem, abychom i my (pro mnohé již nepotřební) mohli reprezentovat město. Ale do podmínek šitých na míru někomu jinému se zřejmě nedostaneme.

A když to nevyjde, požádáme o dar, v případě nutnosti se obrátíme s žádostí na kraj.

Pokud má někdo ze seniorů zájem prožít trochu aktivně stáří, je mezi námi vítán. Zatím jsme zorganizovali výstup na Kamenický kopec, pár vycházek, ale nemáme se kde scházet. Obrátili jsme se s žádostí na vedení města o přidělení nějakých prostor. Třeba se něco najde, vždyť před volbami to bylo v programech kandidátů. Nebo je to hudba budoucnosti a my už se nedožijeme toho, aby měly spolky v Zákupích podporu města a bylo jim vytvořeno nějaké zázemí?

Ing. Jiřina Fridrichová
a Ing. Helena Rydygrová

EDUARD HELD MUZEUM INFORMUJE

Máme za sebou XI. Zákupský masopust, který poznamenala menší účast

návštěvníků a masek, kterých jsem napočítal necelých pětatřicet. Na březno-

vé schůzce komise pro kulturu starosta Ing. Radek Lída osobně nastínil vizi zákupských masopustů, kdy by jejich organizování převzalo město. Nová kon-

cepe masopustu je podrobně popsána v Zákupském zpravodaji č.4/2019.

Od měsíce května uvítá návštěvníky naše muzeum mnoha novými exponáty a stálou expozicí o historii výsadkového vojska a vzniku Pěšího pravoru 71 československých partašutistů u nás v Zákupcích. Spolu s tím zde bude představena i historie letiště Hradčany u Mimoně.

V předvečer VII. Císařských slavností (v pátek 24. 5.) bude u nás muzejní noc, zaměřená na historii komiksu a 50. výročí vyjití prvního čísla časopisu Čtyřlístek. Pro zajímavost – první čísla tohoto časopisu se dnes na burzách prodávají za čásku minimálně 1000 korun!

Zdeněk Rydygr

RENASANČNÍ GÉNIUS LEONARDO DA VINCI

2. května uplynulo 500 let od úmrtí největšího renesančního génia, Leonarda da Vinciho. Narodil se 15. dubna 1452 o půl jedenácté večer v Anchianu jako nemanželský syn notáře di ser

gio a Lorenzo di Credi. Po pěti letech při práci na zakázce obrazu „Křest Krista“ sám Verrochio uznal, že je lepším malířem než on a Leonardo byl ve svých dvaceti letech přijat do malířského cechu San Luca. Do roku 1476 pracoval jako tovaryš ve Verrochiově dílně, přičemž maloval i sám obrazy. První datoval a signoval roku 1473. V následujících letech maloval madony, rozpracoval Klanění tří králů a Sv. Jeroným na poušti. V roce 1482 odešel na pozvání vévody Lodovica Sforzy z Florencie do Milána. Zde kolem sebe shromáždil skupinu následovníků, z nichž někteří mu zůstali věrni až do konce jeho života. Leonardo se v té době intenzivně zabýval studiem aerodynamiky, fyziky, architektury, matematiky a astronomie. Vznikly poznámky k jeho některým vynálezům. V roce 1495 začal pracovat na svém velkém díle Poslední večeře Páně v refektáři milánského kostela Santa Maria delle Grazie a dokončil je za čtyři roky. Na fresku užil temperu s olejem, ale při spojení se sádrovým štukem na zdi došlo posléze k devastaci malby, jež byla vlastně zachráněna až v roce 1999. Díky

ni dnes můžeme vidět tajemnou esoterickou kompozici a barevnou dynamiku, jež dala inspiraci k populárním knihám Dana Browna o Leonardových šifrách. Neúnavně pracoval i na svých vynálezech, třeba 3. ledna 1496 vyzkoušel svůj létací stroj, který se při přistání rozbil. V roce 1499 byli Sforzové z Milána vypuzeni a Leonardo se vrací na jaře 1500 do Florencie. Tehdy namaloval dílo Salvator Mundi, jediný obraz, který je dnes v soukromé sbírce (ruský magnát Dmitrij Ryboloblev jej prodal aukční síni Christie's v New Yorku 16. listopadu 2017 za 400 milionů dolarů a ta s provizí 50 milionu dolarů dodnes neznámému kupci). Mezi lety 1503 až 1506 vznikla Leonardova Mona Lisa. V letech 1506 až 1513 působil opět v Miláně a dále v Římě, kde byl chráněncem bratra papeže Lva X., kterým byl Guilian de' Medici. Bral zde i pravidelný plat, což ne vždy solventní Leonardo kvitoval s povděkem. Od roku 1516 až do své smrti 2. května 1519 pobýval na pozvání francouz-

Piera a krásné venkovanky Cathariny a na křtu měl 10 kmotrů! Po osmi měsících se otec oženil s dcerou notáře z Florencie a matka si po roce vzala muže jménem Accatabrigo. Biologický otec Leonarda ale uznal za vlastního a zajistil mu vzdělání. Pro talent nastoupil v 15 letech v malířské dílně Andrea del Verrocchia a jeho „spolužáky“ se tak stali Sandro Botticelli, Pietro Perru-

Skafandr podle Leonardova vynálezu

Nákresy létacích strojů

Dáma s hranostajem

ského krále Františka I. z Valois ve Francii. Ke konci života byl zřejmě vegetariánem. Leonardo mimo svých obrazů zanechal přes 7000 stránek rukopisů, skic a kreseb.

Pokud by chtěl čtenář na vlastní oči spatřit některé z děl Leonarda da Vinciho, nejbližší k němu má do Krakova. Tady v muzeu Czartoryjských je Leonardova

Dáma s hranostajem, vzniklá mezi lety 1488–1490.

Zdroj: Wikipedia
Zdeněk Rydygr

KNIŽNÍ TIP

V minulém roce se dostala na knižní pulty publikace nakladatelství Toužimský & Moravec – VYHNÁNÍ ČECHŮ Z POHRANIČÍ V ROCE 1938.

Kniha vyšla díky finanční podpoře Kruhu občanů ČR vyhnaných v roce 1938 z pohraničí. Velice cenné jsou kratší či delší vzpomínky asi dvou set českých obyvatel pohraničí, kteří osobně prožili dobu po Mnichovu v roce 1938 – buď jako očití svědkové, nebo ve vzpomínkách na své blízké. Jejich svědectví jsou hodnotná v tom, že popisují tehdejší události z té druhé strany. Texty sestavil pracov-

ník VHÚ Jindřich Marek. Kniha má také 56 stran většinou dobových fotografií Jiřího Čvančary, mnohdy zavražděných osob před válkou, nebo během ní.

Jsou tam i svědectví tehdejších občanů České Lípy, mezi nimi i Jaroslava Anderse, jenž věnoval našemu muzeu originální vozík, na kterém odvážel tu trochu majetku v roce 1938 k jednomu z posledních vlaků do vnitrozemí.

-Zr-

ČTYŘLÍSTEK

15. května před 50 lety vyšlo první číslo komiksového časopisu Čtyřlístek, které je neodmyslitelně spojeno se jmény Jaroslav Němeček a Ljuba Štíplová.

Český sochař a ilustrátor Jaroslav Němeček se narodil 20. února 1944

v Praze (letos slavil 75 let!). Jeho keramická díla zdobí rakouské město Retz včetně sochy sv. Margarety a reliéfy na kachlových kamnech obdivují jejich uživatelé v Bavorsku. Znamé jsou i jeho dokonalé odlitky pro repliky hrobek faraona Tutanchámona a královny Hatšepsut. Jako ilustrátor kreslil zpočátku pro dětský časopis Mateřídouška, dále komiksové příběhy čaroděje Huryjáše, Kryštofa a Pidivízka, Svetříka a Flika a Rexíka. 15. ledna 1969 vymyslel s manželkou Lucií u láhve vína na rodinné chalupě u Doks pohádkový komiks pro děti ČTYŘLÍSTEK se zvířecími hrdiny Fifinkou, Myšpulínem, Pindou a Bobíkem – ten je svému „otci“ nejbližší. Časopis měl neuvěřitelný úspěch a prvních 30 000 kusů bylo okamžitě rozebráno. Další čísla někdy vycházela v nákladu až 220 000 kusů! Jaroslav Němeček dnes s úsměvem vzpomíná na závist vedení některých tehdejších komunisty protěžovaných periodik a problémy se zajištěním papíru pro tisk. Po roce 1989 vydávání pří-

běhů ČTYŘLÍSTKU pokračovalo přes překážky některých rádo by podnikatelů a vlastně podvodníků polistopadového privatizačního vývoje, kteří se snažili na populárním časopise parazitovat. V roce 2012 byl vydán 500. díl ČTYŘLÍSTKU. V prosinci 2011 otevřel s manželkou, spolupracovníky a vedením města Doksy Muzeum Čtyřlístku, kam jen první rok přišlo 36 000 návštěvníků. 21. ledna 2013 vstoupil do kin kreslený film Čtyřlístek ve službách krále. Tento film se stal třetím nejnavštěvovanějším filmem roku 2013 s 270 tisíci diváky a tržbami přes 27 milionů korun. Letos 4. dubna do kin vstoupil další kreslený film Velké dobrodružství Čtyřlístku.

Ljuba Štíplová se narodila 30. dubna 1930 v Praze. Vystudovala gymnázium, poté dva roky studovala sochařství na UMPRUM. Studium přerušila, vdala se a kvůli problémům se zrakem se už na školu nevrátila. Věnovala se satirě a psala poezii pro děti. V roce 1969 se na ni obrátil Jaroslav Němeček s návrhem spolupráce na jeho vznikajícím komiksu pro děti ČTYŘLÍSTEK se zvířecími hrdiny Myšpulínem, Fifinkou, Bobíkem a Pindou. Od šestého čísla začali spolupracovat, přidali se i další autoři. Mimo scénářů pro ČTYŘLÍSTEK psala knihy pro děti a scénáře některých večerníčků, spolupracovala s časopisem Věda a tech-

nika mládeži (v ročníku 1963 humoristická sci-fi „Informace pro Apise“). V roce 2008 obdržela v rámci udílení výročních cen od nakladatelství Albatros cenu za celoživotní dílo pro děti. Zemřela před deseti lety 24. září 2009.

V našem muzeu máme část vyhrazenou právě Čtyřlístku, vždyť před lety pan Němeček u nás osobně vytvořil předlohy pro své slavné postavičky. První vzniklé masky ze svých forem nám pak osobně vymaloval a podepsal – můžete je ve speciální vitrině shlédnout na vlastní oči.

Zdroj: Wikipedia, archiv autora
Zdeněk Rydygr

Jaroslav Němeček v PVO Zákupy

Z HISTORIE KOMIKSU

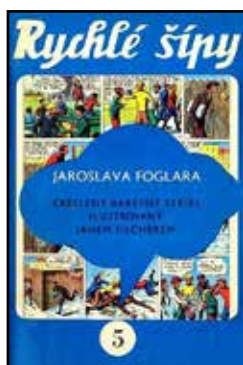
V souvislosti s letošním jubileem Čtyřlístku se vrátíme k počátkům komiksu ve světě a u nás. Komiks má kupodivu dlouhou historii, za jeden z prvních lze počítat třeba Trajánův sloup v Římě, který v nepřetržitě vinoucím se pásu zaznamenal dobovatelské úspěchy tohoto římského císaře. Nebo třeba slavná tapisérie z Bayeux, zobrazující dobytí Británie Normany roku 1066. Opravdové „komiksy“ ovšem vznikly po vynálezu knihtisku. Tak v roce 1460 bylo vydáno Utrpení svatého Erasma. A z opačného konce – v roce 1731 vyšla v Anglii série rytin Dráha prostitutky a Dráha zhýralce autora Wiliama Hogartha.

Buschův Max a Moritz

V roce 1865 začal vycházet v Německu velmi oblíbený seriál Wilhelma Busche o dobrodružství dvou uličníků Maxe a Moritze. Dosáhli takové popularity, že je později začlenil do své výroby masek i Eduard Held – jsou například ještě v jeho katalogu z roku 1939/40 na straně 46! Za dvojici masek těchto povedených taškářů si účtoval v té době 12 říšských marek.

Za opravdovou vlast komiksu musí ale uvádět USA. V roce 1896 kreslíř Richard Outcault stvořil Yellow Kid (Žluté dítě), takže 16. 2. 1896 je oficiálně brán jako „Den komiksu“. Následovaly komiksy s Marvelem, Kapitánem Amerikou, Spider-Manem a v neposlední řadě i postavičkami od Walta Disneyho.

U nás má komiks také dlouhou tradici. 24. června 1935 začal vycházet časopis Mladý hlasatel, na jehož poslední stránce byly Foglarovy Rychlé šípy kreslíře Jana Fischera (seriál se objevil 17. prosince 1938, ale roku 1941 byl časopis protektorátní vládou zakázán). Zakázali je také komunisté (vyjma roku 1968), takže vyšly souborně až po roce 1989. V časopisech Ohníček vycházely kreslené seriály kamaráda Jaroslava Foglara Bohumila „Bimba“ Konečného (ilustrace knižních foglarovek) a Gustava Kruma (třeba seriál Vinetou nebo Dobrodružství kapitána Blooda na stránkách časopisu Zápisník, komiks na motivy Roberta Stevensonova Ostrov pokladů, apod.).

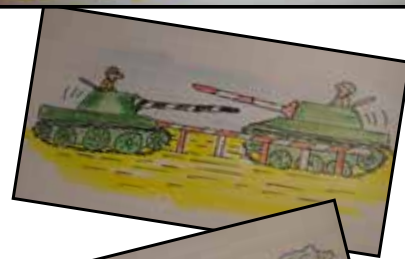

Do komiksů se zapojila i dvojice Švandrlik a Nepřakta. Časopis pro děti Ohníček zveřejňoval jejich příběh dětí Seka a Zuly z pravěku. O komiksu Čtyřlístek Jaroslava Němečka a Ljuby Štíplové píšeme v samostatném článku.

Po roce 1989 je knižní trh zaplaven obrovským množstvím komiksů nejružnějších žánrů, takže si může každý vybrat dle svého zájmu a zaměření. Nás těší, že si své místo mezi nimi udržuje i Čtyřlístek. Některým však nevyhovuje nabídka trhu a pokoušejí se o vlastní tvorbu. Na obrázcích níže přibližujeme produkci mladého Lukáše Vlčka z Nového Oldřichova, se kterou začal se sourozenci přede dvěma lety. Je mu 14 let, studuje na gymnáziu v České Kamenici a jednou týdně navštěvuje ZUŠ – obor výtvarná výchova v České Lípě. Jeho oblíbeným kreslím je Winter – Neprakta..

Zdeněk Rydygr

HITLEROVA „MYŠ“

Adolf Hitler byl pověstný svou náklonností ke gigantomanii. Proto ho vždy potěšila návštěva bitevních lodí a křižníků, objednával obří děla na kolejích a s oblibou přehlížel útvary těžkých tanků. Nejtěžším tankem, který se podařilo Němcům realizovat, byl obrovský stroj s krycím názvem Maus (myš). Když navštívil 29. listopadu 1941 říšské kancléřství sudetský Němec Dr. Ing. Ferdinand Porsche, rodák z Vratislavic, představil Hitlerovi svůj projekt tanku o hmotnosti více jak 100 tun. Hitler se svou slabostí pro jakékoliv obří stavby a konstrukce byl nadšen a slíbil Porschemu plnou podporu nejvyšších míst. Na příkaz ministra zbrojení Speera došlo v květnu 1942 ke spojení Porscheho skupiny s týmem Kruppových závodů a projekt byl označen „Typ 205“. V červnu 1942 již byly Hitlerovi ukázány první výkresy tanku Maus. Tank byl řešen klasicky v hranaté korbě s plně otočnou věží, jejíž čelo mělo pancíř 24 cm, ostatní části tanku 20 cm mimo zádi, která byla silná „jen“ 16 cm. Monstrum bylo vyzbrojeno kanonem ráže 128 mm, napravo od něj byl kanon ráže 75 mm a vlevo kulomet MG 34. Pohyb 189 tun těžkého stroje zajišťoval naftový motor Daimler Benz MB 517 o výkonu 1200 k nebo letecký benzínový dvanáctiválec DB 603, který poháněl

první prototyp. Na pásech šířky 1,1 metru dosahoval Maus na silnici rychlosti 20 km/h, v terénu 13 km/h. Spotřeba paliva byla enormní – na silnici ujel 100 km při spotřebě benzínu 1400 litrů, v terénu na ujetí stejné vzdálenosti potřeboval ovšem 3800 litrů! Výrobu tanku zajišťovala firma Krupp, motor firma Daimler, elektrické vybavení firma Siemens, kompletaci firma Alkett. Plzeňská Škodovka (za války Reichswerke Herrmann Göring) dodávala podvozkové vozíky. První stroj byl hotov na Štědrý den 1943, v roce

1944 druhý a do konce války byla rozpracována desetikusová série ve firmě Krupp. Oba funkční prototypy našla v roce 1945 Sovětská armáda v Kummersdorfu, jeden pak převezla do tankového muzea v Kubince u Moskvy, kde se zachoval dodnes. Vzbuzuje stále úctu svými rozměry – délkou 12,69 metru, šířkou 3,67 metru a výškou 3,66 metru.

Zdeněk Rydygr

60 LET OD VZLETU PRVNÍHO ČESKOSLOVENSKÉHO PROUDOVÉHO LETADLA

5. května 1959 se od plochy vodochodského letiště odlepil prototyp proudového letounu vlastní československé konstrukce a výroby. Jednalo se o cvičný letoun L-29

konstruktéra Zdeňka Rubličče. Tehdejší Sovětský svaz požadoval pro sebe a státy Varšavské smlouvy vojenský proudový cvičný letoun. Na žádost reagovaly tři státy – SSSR, Polsko a Československo. Tak se stalo, že v roce 1961 stanuly vedle sebe na letišti v Moskvě prototypy sovětského Jaku-30, polské TS-11 Iskry a československého L-29 Delfina. Porovnávací soutěž vyhrál náš L-29 (i když bylo potřeba ještě mnoho úprav do podoby sériového stroje) a stal se jediným výcvikovým strojem bývalé Varšavské smlou-

vy. Jen Poláci si prosadili výrobu vlastní TS-11 Iskry, která ale létala pouze v Polsku a byla exportována jen do Indie. První dva prototypy L-29 poháněl britský proudový motor s radiálním kompresorem Bristol-Siddeley Viper, další již československý Motorlet M-701. Sériová výroba začala v roce 1963 a do roku 1974, kdy byla výroba ukončena ve prospěch nově vyvíjeného L-39 Albatrosu, spatřilo světlo světa 3500 ks a L-29 se stal tehdy nejrozšířenějším proudovým cvičným letounem východního bloku a jeho spojenců. Bylo vyvinuto několik verzí – základní dvoumístné provedení L-29 pro výcvik pilotů – jednomístná akrobatická verze

Dnešní Delfin amerického majitele

L-29 v amerických vojenských službách

byla postavena jen v jednom exempláři. L-29R byl průzkumný letoun s kamerami pod přídílí. Tato letadla byla vybavena přídatnými palivovými nádržemi na koncích křídel, která vedla po letech provozu k mikroprasklinám nosníku křídel. 31 letadel proto bylo u nás odstraněním těchto nádrží konvertováno na verzi L-29RS. Z české a slovenské armády byly již vyřazeny, z centra výcviku v Pardubicích zmišely v roce 2003. Třeba americká armáda

je ale používá přes soukromé společnosti k nácviku boje proti nízkoletícím cílům při podzvukové rychlosti dodnes. Profilem svého letu totiž dobře imitují okřídlené střely. L-29 během své slávy sloužily

u 22 vojenských letectev, dnes se jimi pyšní soukromníci doslova na všech světadílech.

Zdroj: Wikipedia, soukromý archiv autora
Zdeněk Rydygr

ALE NEMÁ NAKONEC PAN BABIŠ PRAVDU?

„Všeci kradnú“, prohlásil přeci kdysi na počátku své politické kariéry. Teď už jde jen o porovnání, kolik % členů v tom jelo dříve z, podle něho „tradičních stran“, a kolik % v tom jede dnes z hnutí ANO.

Co se týče pana Faltýnka a jeho roli v ovlivňování ÚOHS (Úřad na ochranu hospodářské soutěže) tak nám sdělil moc pěknou věc: „Pan Faltýnek tam má figurovat jako svědek. Ale samozřejmě to nepůsobí dobře.“ Moc pěkné. Od kdy se svědkům zabavují mobily a počítače? Případně se u nich dělají domovní prohlídky?

A k tomu vyšetřování: „Policie i státní zastupitelství jsou nezávislé, je potřeba

se ptát co to je. My už to víme dlouho.“

potřeba se ptát co to je. My už to víme dlouho.

Tomáš Flaška, <https://flaska.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=704311>

ba to urychleně objasnit, aby se rozptýlily jakékoli obavy.“ Zlatá slova. Možná by se dala aplikovat i na kauzu Čapího hnízda.

A k hnutí ANO: „Já založil protikorupční hnutí. A nejsem dnes schopný, když je tam tři a půl tisíce členů, každého kontrolovat.“ Nutno panu předsedovi připomenout, že p. Faltýnek není jeden z 3500 členů, ale je to jeho první místopředseda.

A k naší zemi: „Já se tu mohu snažit od rána do večera dělat cokoli pro naši zemi a lidi, a když se pak stanou takové věci, tak si lidi říkají: No, co to je?“ Odpovím za pana předsedu. Není

Poznámka:

V diskusi k výše uvedené úvaze blogger Tomáš Vodvářka napsal: „Ve smyslu četných příspěvků zdejších politologů zvýší současný případ pana Faltýnka voličské preference hnutí ANO o 4–5 %. Pakliže to nebude stačit k drtivému jednobarevnému vítězství v příštích volbách, je připraven pan Faltýnek k přepadení České národní banky ve škrabošce Andreje Babiše.“

Po tomto činu bude mít ANO okolo 66 % preferencí.

-Zr-

SLOVO NAKONEC

Zvýšit zdravotní odvody firmám, zaměstnancům a živnostníkům chtěla ministryně financí Alena Schillerová. „Chtěla bych, aby ta daňová zátěž byla mnohem nižší, než jsme zamýšleli, ale chci to spojit kompletně s reformou veřejného zdravotního pojištění,“ uvedla ministryně Schillerová, když v obecné rovině komentovala plány související s o rok odloženým zruše-

ním superhrubé mzdy. Počátkem února ji podpořil i premiér Andrej Babiš. „Přijdeme s celkem zajímavým řešením, které bude ještě významnější snížení daní, než jsme si původně mysleli,“ prohlásil. Co si pod touto reformou vládní politiky ANO představují? Stát by podle představ Schillerové přestal platit zdravotní pojištění za nevýdělečné státní pojištěnce jako dosud, tedy za seniory, děti, nezaměstnané nebo vězně. Současně by se ovšem zvedly zdravotní odvody zaměst-

nanců, firem i živnostníků. Nejde přitom o malou částku, která se navíc každý rok navyšuje o několik miliard korun.

Situace je dnes taková, že zdravotní pojišťovny vyberou na zdravotním pojištění celkem 323 miliard korun. 250 miliard z této částky do systému vloží zaměstnanci, firmy a živnostníci, zbytek dodá stát. Letos dosáhnou náklady na státní pojištěnce 73 miliard korun. Tvoří přitom 60 procent všech obyvatel země, jejich celkový počet dosahuje

5,9 milionu. Pokud by současný objem 73 miliard korun neplatil stát, musely by se sazby zdravotního pojištění zvýšit zaměstnancům ze současných 13,5 procenta na minimálně 17 procent hrubé mzdy, částečně placených zaměstnavateli.

Nápad politiků ANO se naštěstí setkal se všeobecným odporem, proto jej ministerstvo financí zatím odložilo.

Analytik Jiří Cihlár z Next Finance k tomu poznamenává, že by vláda měla přinést větší klid a systém do práce podnikatelskému sektoru. „Na jedné straně vláda za pomoci EET chce mít přehled o každé i korunové tržbě živnostníka, na druhé straně se mluví o zavedení paušální daně, která jde přesně opačným směrem – naopak by dala živnostníkovi s obratem do milionu ročně možnost se prostřednictvím jedné paušální platby zbavit povinnosti přiznávat na třech různých formulářích daň z příjmu, sociální a zdravotní pojistné.“

24. a 25. května proběhnou v naší republice volby do europarlamentu. Přejí vám šťastnou volbu a doufám, že cha-

os v Británii před brexitem spojený s úprkem firem z království je dostatečným mementem pro příznivce czexitu. Zajímavý postřeh k tomu má odborník na EU francouzský profesor Christian Lequesne: „Půjde o střet těch, co EU odmítají, a těch, kdo si myslí, že jí má smysl zachovat.. Extremisté vezmou tyto volby velmi vážně, protože cítí, že jim jsou předvolební nálady nakloněny, a také proto, že jde o volby podle poměrného systému, a ty vždy zvýhodňují protestní strany.. V Česku máte tento systém i pro jiné volby, ale ve Francii nebo v Británii jsme zvyklí spíše na většinový systém. Hrát roli budou i vnitropolitické preference, tedy to, jak lidé volí v národních volbách. Jak váš prezident, tak premiér jsou ve velkém pokušení uchýlovat se k populismu v tom smyslu, že

proti sobě stavějí lid a elity. To je definice populismu. Miluju Českou republiku, strávil jsem u vás několik šťastných let (Lequesne v letech 2004 – 2006 řídil francouzský ústav CEFRES v Praze – pozn. red.) a mám spoustu českých přátel. Čekal bych, že v zemi, kde je tolik chytrých a vzdělaných lidí, si občané zvolí prezidenta a premiéra, kteří budou mít větší nadhled...“

Zdeněk Rydygr

Zdroj: Vladimír Renčín, nakl. Economia a.s.

GRAFICKÉ STUDIO

mob.: 604 859 863
e-mail: dtp@vf-studio.cz
www.vf-studio.cz

- PŮSOBNOST V ČECHÁCH A NA SLOVENSKU
- GRAFICKÝ DESIGN
- NÁVRHY KATALOGŮ, PLAKÁTŮ, LETÁKŮ, INZERÁTŮ, VIZITEK, A JINÝCH REKLAMNÍCH TISKOVIN
- SKENOVÁNÍ, NÁSLEDNÉ RETUŠE, BAREVNÉ KOREKCE A FOTOMONTÁŽE
- KOMPLETNÍ PŘEDTISKOVÁ PŘÍPRAVA VEŠKERÝCH TISKOVIN
- ILUSTRACE PUBLIKACÍ
- PŘÍPRAVA JAZYKOVÝCH MUTACÍ POPŘ. ZAJIŠTĚNÍ PROFESIONÁLNÍCH PŘEKLADŮ
- PORADENSTVÍ ČI POMOC PŘI KOMUNIKACI S TISKÁRNOU

Vážení občané, obdrželi jste třetí letošní dvojčíslo Zákupských rozhledů, nezávislého občasníku, který vydáváme v zapsaném spolku Kultura Zákupy ve spolupráci s Eduard Held muzeem a místními i přespolními občany. V novém ročníku připravujeme opět spoustu zajímavého čtení a samozřejmě co nejvíc o Zákupcech a okolí. Budeme se také letos věnovat historii i současnosti. Připomínáme, že si náš dvojměsíčník můžete zakoupit v Zákupcech v Eduard Held muzeu a prodejně potravin p. Václava na sídlišti. V Nových Zákupcech ve vietnamské prodejně potravin „Saigon“, v České Lípě v Reynkově knihkupectví v Moskevské ulici a v Knihkupectví a galerii Šeps v Novém

Vaše redakce

Redakce: Ing. Zdeněk Rydygr (-zr-), tel.: 724265387, e-mail: z.rydygr@pvozakupy.cz; Ing. Eliška Kňobortová (-elk-), knobortovaeliska@seznam.cz; technická grafika Ing. Pavla Truncová; jazyková korektura Mgr. Michaela Fridrichová; grafické zpracování do tisku: VF-STUDIO, Hostíkovice č. e. 172, Holany, PŠČ 470 02, e-mail: dtp@vf-studio.cz
26. 4. 2019 v nákladu 120 ks vytiskla: Reklama Klapka, s.r.o., www.reklamaklapka.cz